

**İKİ VEYA ÜÇ TEKERLEKLİ ARAÇLARIN VE DÖRT TEKERLEKLİ
MOTOSİKLETLERİN TİP ONAYINA YÖNELİK ÇEVRESEL VE
TAHRİK ÜNİTESİ PERFORMANS ŞARTLARI HAKKINDA
YÖNETMELİK (AB/134/2014)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç, kapsam ve dayanak

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca iki veya üç tekerlekli motorlu araçların ve dört tekerlekli motosikletlerin yapım ve kullanım bakımından karayolu yapısına ve trafik güvenliğine uygunluğunu yerine getirmek üzere; bu Yönetmelik kapsamındaki tüm yeni araçlar ile bu araçlarda kullanılmak üzere tasarlanan sistemler, aksamlar ve ayrı teknik ünitelerin tip onayı için çevresel ve tahrik ünitesi performansı ile ilgili ayrıntılı teknik şartları ve deney prosedürlerini belirlemek ve BM/AEK Regülasyonları ile bunlar üzerinde yapılan tadilatların bir listesini vermektir.

(2) Bu Yönetmelik, 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların ve Dört Tekerlekli Motosikletlerin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmeliğin (AB/168/2013) 1 inci maddesinde belirtilen araçları ve bunların aksam, sistem ve ayrı teknik ünitelerini kapsar.

(3) Bu Yönetmelik; 2918 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesine ve 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların ve Dört Tekerlekli Motosikletlerin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmeliği (AB/168/2013)’nin 3 üncü maddesinde yer verilen tanımlar bu Yönetmeliğin uygulanmasında da geçerli olup, söz konusu tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

a) AB/168/2013 Yönetmeliği: 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların ve Dört Tekerlekli Motosikletlerin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmeliği,

b) Aksesuarlar: EK X’deki Tablo Ap2.1-1 veya Ap2.2-1’de listelenmiş olan tüm aletler ve cihazları,

c) Aktarma organları kalibrasyonu: Aracın aktarma organları, tahrik veya tahrik organları kontrollerine ince ayar yapmak amacıyla kontrol ünitelerinin yazılımı tarafından kullanılan özel bir veri haritaları ve parametreler bütünüünün uygulanmasını,

ç) Aktarma organları kontrol ünitesi: Kavrama aktarması dahil olmak üzere yanmalı motor/motorlar, elektrikli çekme motorları veya tahrik organları sistemlerinin bileşik kontrol ünitesini,

d) Aktarma organları yazılımı: Kontrol ünitelerinin durumunu değiştiren sıralı bir talimatlar bütünü içeren, tahrik organları kontrol ünitesi, tahrik kontrol üniteleri veya aktarma organları kontrol ünitelerindeki veri işleme işlemlerini ele alan algoritmalar bütünü,

e) Alternatif yakıtlı araç: Atmosfer sıcaklığı ve basıncında gaz halde olan veya aslen mineral yağdan türetilmemiş olan yakıt tiplerinden biriyle çalışacak şekilde tasarlanan aracı,

f) Ana araç: EK XI’de belirtilen bir tahrik ailesini temsil niteliğine sahip bir aracı,

g) Azami net güç: Tam motor yükünde çalıştırıldığında bir veya daha fazla yanmalı motoru kapsayan tahrik ünitelerinden elde edilen azami net güç çıkışı,

ğ) Azami tasarım araç hızı: Bu Yönetmeliğin 15 inci maddesi uyarınca belirlenen araca ait azami hızı,

h) Azami tork: Tam motor yükünde çalıştırıldığında ölçülen azami tork değerini,

i) Başlatıcı: Tahrik organlarını, motoru/motorları veya aktarma organlarını kontrol etmek amacıyla kontrol ünitesinden gelen bir çıkış sinyalinin harekete, ısıya veya başka bir fiziksel duruma çeviren dönüştürücüyü,

ii) Buharlaştırma: Hidrokarbonların içinden geçerek atmosfere yayılabileceği diğer kaynaklar ile yakıt deposu ve yakıt teslimat sisteminde yaşanan buharlaştırma kayıplarını,

j) Çevre performansı açısından araç tipi: EK II'nin İlave 5, İlave 7 veya İlave 8'i uyarınca referans kütleyle ilgili olarak belirlenen eşdeğer atalet ve tahrik ailesiyle ilgili olarak EK XI'de belirtilen tahrik özellikleri açılarından farklılık göstermeyen ve L kategorisinde yer alan araçlar bütünü,

k) Çevre performansı tip onayı: Bir araç tipinin, varyantının veya versiyonunun; AB/168/2013 Yönetmeliğinin Ek V'indeki Bölüm A ve B'ye uygunluk ve EK XI'de belirtilen kriterlere göre bir tahrik ailesinde yer alma koşulları açılarından onayını,

l) Çıkış deliği: İki zamanlı bir motorun karteri ile yanma odası arasında bulunan ve temiz hava, yakıt ve yağlama yağı karışımının içinden geçerek yanma odasına ulaştığı bir konektörü,

m) Doğru şekilde bakımı yapılan ve kullanılan: Bir deney aracı seçilirken bu aracın kabul edilmesi açısından araç imalatçısının tavsiyeleri ışığında iyi bir bakım ve normal kullanım düzeyinde olduğunu,

n) Durdurma-çalıştırma sistemi: Rölanti miktarını azaltarak aracın yakıt tüketimini ve kirlenici CO₂ emisyonlarını düşürmek amacıyla tahrik ünitesinin otomatik şekilde durdurulup çalıştırılmasını,

o) Düzenli yenilenen sistem: Katalitik konvertör, parçacık tutucu filtre veya başka bir kirlenici kontrol cihazı gibi araç normal şekilde çalıştırıldığında 4000 km'den daha az sıklıkla düzenli yenileme işlemini gerektiren bir kirlenici kontrol cihazını,

ö) Egzoz emisyonları: Egzoz borularından çıkan gaz kirleniciler ve parçacık maddeyi,

p) Elektrik aktarma organları: Akü gibi bir veya daha fazla elektrik enerjisi depolama cihazından, elektromekanik volandan, süper kapasitörden veya benzerlerinden, bir veya daha fazla elektrik gücü koşullandırma cihazından ve depolanan elektrik enerjisini mekanik enerjiye dönüştürerek aracın tahrik edilmesi amacıyla tekerleklerle gönderen bir veya daha fazla elektrikli makineden meydana gelen sistemi,

r) Elektrikli menzil: Sadece elektrik aktarma organları veya araç dışı şarj özelliğine sahip hibrit elektrik aktarma organları ile tahrik edilen araçların, EK VII'deki İlave 3.3'te tarif edilen prosedüre uygun şekilde ölçüldüğünde tamamen şarj edilmiş akü ya da başka bir elektrik enerjisi depolama cihazı ile elektrik kullanılarak kat edebildiği mesafeyi,

s) Esnek yakıtlı H₂NG araç: Farklı oranlardaki hidrojen ve doğal gaz veya biometan karışımlarıyla çalışacak şekilde tasarlanan esnek yakıtlı aracı,

ş) Geçirgenlik deneyi: AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK II'deki C1 bölümünde yer alan 8 inci maddesi uyarınca metal olmayan yakıt deposunun cidarların yaşanan kaybın test edilmesi ve yakıt deposu deneylerinden önce metal olmayan yakıt deposu malzemesinin koşullandırılmasını,

t) Geçirme: Genellikle ağırlık kayıpları ile tayin edilen ve yakıt deposu ile teslimat sistemlerinin cidarlarından yaşanan kayıpları,

u) Hava giriş sistemi: Temiz hava yükünün veya hava-yakıt karışımının motora girmesini sağlayan aksamardan meydana gelen ve takılmış ise hava filtresi, emme boruları, rezonatör/rezonatörler, gaz keleşği gövdesi ve motorun emme manifoldunu kapsayan bir sistemi,

ü) Karbüratör: Yakıt ve havayı karıştırarak yanmalı motorda yanabilecek bir karışım haline getiren cihazı,

v) Karter: İçinden gazların ve buharın geçebildiği dahili veya harici kanallarla yağ haznesine bağlı olan ve motorun içinde veya dışında bulunan alanları,

y) Katalitik konvertör: Motora ait egzozdaki yanma kaynaklı zehirli yan ürünleri katalizörlü kimyasal tepkimeler sayesinde daha az zehirli maddelere dönüştüren emisyon kirlilik kontrol cihazını,

z) Katalitik konvertör tipi: Taşıyıcı tabaka maddelerin sayısı, yapı ve malzeme, katalitik faaliyetin tipi (yükseltgeme, üç yollu veya başka türden katalitik faaliyet), taşıyıcı tabaka uzunluğu ve ön alanın hacmi oranı, katalitik konvertör malzeme içeriği, katalitik konvertör malzeme oranı, hücre yoğunluğu, ebatlar ve biçim, termal koruma ve bir aracın egzoz sisteminde bütünleşik haldeki ayrılmaz bir egzoz manifoldu, katalitik konvertör ve egzoz ucu veya değiştirilebilir ve ayrılabilir egzoz sistemi üniteleri açılarından farklılık göstermeyen katalitik konvertör kategorisini,

aa) Kilometre birikimi: Bu Yönetmeliğin EK VI'sında belirtilen deney şartları uyarınca AB/168/2013 Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şekilde önceden belirlenmiş mesafeleri kateden temsil niteliğine sahip bir deney aracı veya temsil niteliğine sahip deney araçları filosunu,

bb) Kirlilik kontrol cihazının tipi: Kirletici emisyonlarını kontrol etmek için kullanılan ve aslı çevre performansı ile tasarım özellikleri açısından farklılık göstermeyen kirlilik kontrol cihazı kategorisini,

cc) Motor kontrol ünitesi: Aracın motor veya motorlarını kısmen veya tamamen kontrol eden bütünleşik bilgisayarı,

çç) Motorun yakıt ihtiyacı: Benzin (E5), sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), NG/biometan (doğalgaz), benzin (E5) ya da LPG, benzin (E5) ya da NG/biometan, dizel yakıt (B5), etanol (E85) ve benzin (E5) karışımı (esnek yakıt), biodizel ve dizel (B5) karışımı (esnek yakıt), hidrojen (H2) veya NG/biometan ve hidrojen (H2NG) karışımı, benzin (E5) ya da hidrojen (ikili yakıt) gibi motor tarafından normal şekilde kullanılan yakıt tipini,

dd) Net güç: Net gücün sadece vites kutusunun tahriğe bağlanarak ölçülebilmesi halinde vites kutusunun verimi dikkate alınmak şartıyla EK X'un İlave 2'sindeki Tablo Ap2.1-1 veya Ap2.2-1'de listelenen aksesuarlarla birlikte tip onayı esnasında deney tezgahına yerleştirilmiş krank milinin ucunda veya imalatçı tarafından ölçülen dönme hızlarında tahrik ünitesinin eşdeğer aksamalarında elde edilen gücü,

ee) **(Değişik:RG-30/12/2021-31705 2.Mükerrer)** Bir aracın otuz dakikalık azami hızı: 85 sayılı BM/AEK Regülasyonunda belirtilen 30 dakikalık güç sonucunda 30 dakika içerisinde erişilebilen azami araç hızını,

ff) OVC menzili: EK VII'deki İlave 3.3'te tarif edilen prosedüre göre ölçüldüğünde akünün veya diğer elektrik enerjisi depolama cihazının harici şarjı ile aktarılan enerji tükenene kadar eksiksiz bileşik çevrimler kapsamında yer alan toplam mesafeyi,

gg) Parçacık tutucu filtre: Egzoz akışındaki parçacık maddelerin miktarını azaltmak amacıyla bir aracın egzoz sistemine takılan filtreleme cihazını,

ğğ) Referans kütle: 75 kg sürücü kütlesi ve uygulanabilir ise tahrik aküsünün kütlesi eklenerek belirlenen ve AB/168/2013 Yönetmeliğinin 5 inci maddesi uyarınca belirlenen, L kategorisinde yer alan aracın yürür vaziyetteki kütlesini,

hh) Sensör: Bir fiziksel miktarı veya durumu ölçerek bunu bir kontrol ünitesi için girdi olarak kullanılan bir elektrik sinyaline dönüştüren dönüştürücüyü,

ıı) Süper şarj: Yanmalı motorun indüksiyonunu güçlendirerek tahrik ünitesi performansını yükseltmek için kullanılan hava emme kompresörünü,

ii) Tahrik organları: Uygulanabilir ise tork dönüştürme kavramaları, aktarma ve aktarma kontrolleri, bir tahrik şaftı ya da tahrik kayışı ya da tahrik zinciri, diferansiyeller, son tahrik ve tahrikli tekerlek lastiğinden (yarıçap) meydana gelen tahrik ünitesi/ünitelerinin sonrasında yer alan aktarma organları parçasını,

jj) Tahrik organları kontrol ünitesi: Aracın tahrik organlarını kısmen veya tamamen kontrol eden bütünleşik bilgisayarı,

kk) Tahrik tipi: Azami tasarım araç hızı, azami net güç, azami sürekli anma güç ve azami tork gibi aslı nitelikteki özellikler açısından farklılık göstermeyen tahrik ünitelerini,

ll) Tahrik ünitesi performansı tip onayı: Bir araç tipinin, varyantının veya versiyonunun; azami tasarım araç hızı/hızları, azami sürekli anma tork veya azami net tork, azami sürekli anma güç veya azami net güç, hibrit uygulamada azami toplam tork ve güç gibi koşullar açısından

tahrik üniteleri performansı onayını,

mm) Turboşarj: Hava şarjının yükünü artırarak tahrik ünitesi performansını yükselten ve egzoz gazı türbini ile tahrik edilen santrifüjlü kompresörü,

nn) WMTC aşama 1: L3e kategorisinde yer alan motosiklet tipleri için 2006'dan itibaren Avrupa Sürüş Çevrimleri'ne alternatif tip I emisyon deneyi çevrimi olarak kullanılan 2 sayılı BM/AEK Küresel Teknik Regülasyonu (GTR)'nda belirtilen Dünya Uyumlaştırılmış Motosiklet Deneyi Çevrimini,

oo) WMTC aşama 2: L3e, L4e, L5e-A ve L7e-A kategorilerinde yer alan Euro 4'e uygun araçların onayında zorunlu tip I emisyon deney çevrimi olarak kullanılan tadil edilmiş 2 sayılı BM/AEK Küresel Teknik Regülasyon, EK VI(A)'da bahsi geçen gözden geçirilmiş WMTC'yi,

öö) WMTC aşama 3: L kategorisinde yer alan Euro 5'e uygun araçların onayında zorunlu tip I emisyon deney çevrimi olarak kullanılan, düşük azami tasarım araç hızına sahip araçlara yönelik olan ve tadil edilmiş 2 sayılı BM/AEK Küresel Teknik Regülasyon'da bahsi geçen Dünya Uyumlaştırılmış Motosiklet Deney Çevrimi'ne denk ve AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK VI(A)'sında yer verilen gözden geçirilmiş WMTC'yi,

pp) Yakıt hücresi: Aracın tahrik edilmesi amacıyla hidrojen içindeki kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren cihazı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İmalatçının Araçların Çevre Performansı Açısından Yükümlülükleri

L kategorisinde yer alan araçların çevre performansına ilişkin donanım ve gösterim şartları

MADDE 3 – (1) İmalatçı; L kategorisinde yer alan araçlara, normal kullanım koşulları altında ve imalatçı tarafından tavsiye edilen bakım işlemleri ışığında araçların bu Yönetmelikte yer verilen ayrıntılı teknik şartlar ve deney prosedürlerine uygun olabilmesine olanak sağlamak amacıyla tasarlanan, imal edilen ve monte edilen ve aynı zamanda aracın çevre performansını etkileyen sistemler, aksamlar ve ayrı teknik üniteleri takar.

(2) İmalatçı; fiziksel gösterim deneylerinden faydalanarak piyasaya sürülen, tescil edilen veya kullanıma alınan L kategorisinde yer alan araçların, bu Yönetmeliğin 5 inci ila 15 inci maddelerinde belirtilen ve bu araçlara yönelik çevre performansı ile ilgili ayrıntılı teknik şartlar ile deney prosedürlerine uygun olduğunu onay kuruluşuna gösterir.

(3) Eğer imalatçı çevre performansı açısından tip onayı alan aracın piyasaya sürülmesinden sonra emisyonla ilgili herhangi bir aksamın performans veya emisyon azaltma sistemi özelliklerini değiştirir ise bu durumu gecikmeksizin onay kuruluşuna bildirir. İmalatçı; değiştirilen emisyon azaltma sistemi veya aksamı özelliklerinin, tip onayı esnasında gösterilen çevre performansından daha kötü bir performansa neden olmadığını onay kuruluşuna kanıtlar.

(4) **(Değişik:RG-30/12/2021-31705 2.Mükerrer)** Ekipman ve parçaların imalatçıları; Birlik bünyesinde piyasaya sürülen veya kullanıma alınan yedek parçalar ile ekipmanların, bu Yönetmelikte bahsi geçen araçların çevre performansı açısından ayrıntılı teknik şartlara ve deney prosedürlerine uygun olmasını sağlar. Bu tür bir yedek parça veya ekipman ile donatılmış, L kategorisinde yer alan onaylı araçlar; AB/168/2013 Yönetmeliğinin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası ile 23 üncü ve 24 üncü maddelerinde yer verilen şartlar dahil olmak üzere dayanıklılık şartlarına uygun olan orijinal parça veya ekipmanın karşıladığını deney şartları ve performans sınır değerleri ile aynı değerleri karşılar.

(5) İmalatçı; AB/168/2013 Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi ile Ek II'sinin C bölümünün 3 üncü maddesinde belirtilen ayrıntılı çevre ve tahrik ünitesi performansı şartları açısından imalat uygunluğunun doğrulanmasına yönelik tip onayı prosedürlerinin takip edilmesini sağlar.

(6) İmalatçı; AB/168/2013 Yönetmeliğinin Ek II'sinin C bölümünün 1 inci maddesi uyarınca çevre ve tahrik ünitesi performansını kontrol eden bilgisayarlar dahil olmak üzere aktarma organları yönetim sisteminin onaysız değiştirilmesini önlemeye yönelik tedbirlere ait bir açıklamayı onay kuruluşuna teslim eder.

(7) İmalatçı; hibrit uygulamalarda veya durdurma-çalıştırma sistemine sahip

uygulamalarda, çevre ve tahrik ünitesi performansı testleri veya muayenesine bağlı olarak, aracın sürekli şekilde yakıt tüketen motorla tahrik edilebilmesini sağlayan bir "kullanım modunu" araca monte eder. Bu muayene veya deneyin yapılması özel bir prosedürü gerekli kılıyor ise bu durum servis kitapçığında (veya eşdeğer belgede) ayrıntılarıyla açıklanır. Bahsi geçen özel prosedür, araçla birlikte sunulanlar dışında hiçbir özel ekipmanın kullanılmasını gerektirmez.

BM/AEK regülasyonlarının uygulanması

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin Ek I'inde belirtilen BM/AEK Regülasyonları ve bunlara ait değişiklikler aynı zamanda çevre ve tahrik ünitesi performansı tip onayı için de geçerlidir.

(2) Azami araç tasarım hızı 25 km/saate eşit veya az olan araçlar, azami araç tasarım hızı 25 km/saatten büyük olan araçlara uygulanan ve BM/AEK Regülasyonlarında yer alan tüm ilgili şartlara uygun olmalıdır.

(3) BM/AEK Regülasyonlarında L1, L2, L3, L4, L5, L6 ve L7 araç kategorilerine yapılan atıflar; tüm alt kategoriler dahil olmak üzere bu Yönetmelik kapsamında yer alan sırasıyla L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e ve L7e araç kategorilerine yapılmış sayılır.

L kategorisinde yer alan araçların çevre performansı açısından teknik özellikleri, şartları ve deney prosedürleri

MADDE 5 – (1) Çevre ve tahrik ünitesi performansı deney prosedürleri, bu Yönetmelikte belirtilen deney şartlarına uygun şekilde gerçekleştirilir.

(2) Deney prosedürleri, onay kuruluşu tarafından veya onay kuruluşunun huzurunda veya onay kuruluşu tarafından yetkilendirilmiş olması durumunda teknik servis tarafından gerçekleştirilir. İmalatçı; EK XI şartlarına uygun olarak L kategorisinde yer alan araçların çevre performansının uygunluğunu onay kuruluşunu tatmin edecek şekilde göstermek için temsil niteliğine sahip bir ana araç seçer.

(3) Ölçüm yöntemleri ile deney sonuçları, formatı AB/168/2013 Yönetmeliğinin 32 nci maddesinin birinci fıkrasında verilen bir deney raporu şeklinde onay kuruluşuna raporlanır.

(4) Deney tipleri I, II, III, IV, V, VII ve VIII ile ilgili olarak çevre performansı tip onayını, farklı araç varyantlarına, versiyonlarına ve tahrik tiplerine ve ailelerine genişletmelidir. Ancak bu durumda EK XI'de belirtilen araç versiyonu, tahrik veya kirlilik kontrol sistemi parametrelerinin aynı Ek'te açıklananlarla aynı veya tarif ve beyan edilen tolerans payları içinde yer alır.

(5) Hibrit uygulamalar ve durdurma-çalıştırma sistemine sahip uygulamalar, deney prosedüründe belirtilmiş ise yakıt tüketen motor çalışır vaziyetteyken test edilir.

Deney tip I şartları: Soğuk çalıştırmadan sonraki egzoz emisyonları

MADDE 6 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan soğuk çalıştırmadan sonraki egzoz emisyonlarına ilişkin deney tip I için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK II'si uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip II şartları: Yüksek rölanti ve serbest ivmede egzoz emisyonları

MADDE 7 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan yüksek rölanti ve serbest ivmedeki egzoz emisyonlarına ilişkin deney tip II için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK III'ü uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip III şartları: Karter gazı emisyonları

MADDE 8 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan karter gazları emisyonlarına ilişkin deney tip III için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK IV'ü uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip IV şartları: Buharlaştırma emisyonları

MADDE 9 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan buharlaştırma emisyonlarına ilişkin deney tip IV için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK V'i uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip V şartları: Kirlilik kontrol cihazlarının dayanıklılığı

MADDE 10 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan kirlilik kontrol cihazlarının dayanıklılığına ilişkin deney tip V için geçerli olan deney prosedürleri ve

şartları, bu Yönetmeliğin EK VI'sı uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip VII şartları: CO2 emisyonları, yakıt tüketimi, elektrik enerjisi tüketimi veya elektrik menzili

MADDE 11 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan CO2 emisyonları, yakıt tüketimi, elektrik enerjisi tüketimi veya elektrikli menzil açısından enerji verimliliğine ilişkin deney tip VII için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK VII'si uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip VIII şartları: OBD çevre deneyleri

MADDE 12 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan bütünleşik tanı cihazlarının (OBD) çevresel parçalarına ilişkin deney tip VIII için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK VIII'i uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

Deney tip IX şartları: Ses seviyesi

MADDE 13 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK V'indeki Bölüm A'da yer alan ses seviyesine ilişkin deney tip IX için geçerli olan deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğin EK IX'u uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İmalatçının Araçların Tahrik Performansı Açısından Yükümlülükleri

Genel yükümlülükler

MADDE 14 – (1) İmalatçı, L kategorisinde yer alan bir aracı piyasaya sürmeden önce bu Yönetmelikte yer verilen şartlara uygun şekilde onay kuruluşuna L kategorisinde yer alan araç tipinin tahrik ünitesi performansını gösterir.

(2) İmalatçı; L kategorisinde yer alan bir aracı piyasaya sürerken veya tescil ettirirken veya kullanıma almadan önce L kategorisinde yer alan araç tipinin tahrik ünitesi performansının, AB/168/2013 Yönetmeliğinin 27 nci maddesinde yer verilen bilgi dosyasında onay kuruluşuna raporlanan değerden daha yüksek olmadığından emin olmalıdır.

(3) Yedek sistem, aksam veya ayrı teknik üniteye sahip bir aracın tahrik ünitesi performansı, orijinal sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelere sahip araçların tahrik ünitesi performansından fazla olamaz.

Tahrik performansı şartları

MADDE 15 – (1) AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK II'sinin A Bölümünde yer alan 2 nci maddedeki tahrik ünitesi performansına yönelik deney prosedürleri ve şartları, bu Yönetmeliğe ait EK X uyarınca gerçekleştirilip doğrulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Onay Kuruluşunun Yükümlülükleri

L kategorisinde yer alan araçlar ile bunlara ait sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelerin tip onayı

MADDE 16 – (1) İmalatçının talep etmesi halinde, onay kuruluşu, ilgili aracın AB/168/2013 Yönetmeliğine ve bu Yönetmelikte belirtilen ayrıntılı deney şartlarına uygun olması şartıyla, aracın çevre performansı ile ilgili gerekçeler öne sürerek, yeni araç tipi için çevre ve tahrik ünitesi performansı tip onayını veya ulusal onayı vermeyi reddedemez ya da aracın, sistemin, aksamın veya ayrı teknik ünitenin piyasaya sürülmesini, tescil ettirilmesini veya kullanıma alınmasını yasaklayamaz.

(2) Bu Yönetmeliğin EK IV'ünde belirtilen tarihten itibaren geçerli olmak üzere, AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK VII ve EK VI, Bölüm A1, B1, C1 ve D'de tarif edilen Euro 4 çevre adımı veya AB/168/2013 Yönetmeliğinin EK VII ve EK VI, Bölüm A2, B2, C2 ve D'de tarif edilen Euro 5 çevre adımı uygun olmayan yeni araçlar için önceki çevresel sınır değerleri içeren uygunluk belgeleri AB/168/2013 Yönetmeliğinin 43 üncü maddesinin birinci fıkrası açısından geçerli kabul edilmez.

(3) AB/168/2013 Yönetmeliğinin geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uygulanırken onay kuruluşu, onaylı araç tipini aynı Yönetmeliğin EK I'ine uygun şekilde sınıflandırır.

Yedek kirlilik kontrol cihazlarının tip onayı

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında onaylanan araçlara takılmak üzere tasarlanan

yeni yedek kirlilik kontrol cihazlarının, bu Yönetmelik ve AB/168/2013 Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin onuncu fıkrası uyarınca verilen bir çevre ve tahrik ünitesi performansı tip onayında belirtilen tipte olmaması halinde bu cihazlar piyasaya sürülemez veya bir araca takılamaz.

(2) Onay kuruluşu; uygulanan ilk şartlar kapsamında 23/12/2004 tarihli ve 25679 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların Tip Onayı Yönetmeliği (2002/24/AT)’nde belirtilen tipte olan yedek kirlilik kontrol cihazları için AB/168/2013 Yönetmeliğinin 35 inci maddesinde yer alan AB tip onaylarının kapsam genişletilmesine izin vermeye devam edebilir. İlgili bir tip onayının verildiği tipte olmamaları halinde bahsi geçen yedek kirlilik kontrol cihazının tipi piyasaya sürülemez veya bir araca takılamaz.

(3) Bu Yönetmelik uyarınca tip onayı almış bir araca takılmak üzere tasarlanan yedek kirlilik kontrol cihazının tipleri, EK VI ve EK II İlave 10 uyarınca test edilir.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan bir tipte olan ve ilgili tüm araç tip onayı belgesinin ilgili olduğu orijinal ekipman yedek kirlilik kontrol cihazlarının EK II İlave 10’da yer verilen deney şartlarına uygun olması zorunlu değildir ancak bunun için bahsi geçen cihazların aynı ilavedeki 4 üncü madde şartlarına uygun olması gerekmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Avrupa birliği mevzuatına uyum

MADDE 18 – (Değişik:RG-30/12/2021-31705 2.Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelik, çevresel veya tahrik birim performans gereklilikleri bakımından (AB) 168/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğünü tamamlayan ve (AB) 2016/1824 ve (AB) 2018/295 ile değiştirilen 16/12/2013 tarihli ve (AB) 134/2014 sayılı Yetki Devrine Dayanan Komisyon Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerinde herhangi bir tereddüt hasıl olması durumunda, bu Yönetmeliğin dikkate aldığı (AB) 134/2014 sayılı Konsey Tüzüğü’nün değişiklikleri dâhil orijinal metni esas alınır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (Değişik:RG-16/11/2024-32724)

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelik ile değiştirilen hususlar; araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelere verilen herhangi bir AB tip onayını, söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelere uygulanan ilgili şartlar değiştirilmediği veya bu Yönetmeliğe yeni şartlar eklenmediği sürece geçersiz kılmaz.

(2) Onay kuruluşu, birinci fıkrada belirtilen AB tip onaylarının kapsam genişletmelerini düzenlemeye devam eder.

(3) **(Ek:RG-30/1/2025-32798)** AB/168/2013 Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan ve uygunluk belgesi 1/1/2025 tarihine kadar 31/1/2018 tarihli ve 30318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Araçların Satış, Devir ve Tescil Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan Araç Sicil ve Tescil Sistemine kaydedilen araçlar için, bu Yönetmeliğin EK I’inde yer alan son tescil tarihleri uygulanmaz. İlgili motosikletlerin tescil uygulaması AB/168/2013 Yönetmeliğinin 80 inci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri uyarınca gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	26/1/2017	29960 (Mükerrer)
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	30/12/2021	31705 2. Mükerrer
2.	16/11/2024	32724
3.	30/1/2025	32798